

สันธาร หอมนาน. (2548). การประกอบอาชีพและวิถีชีวิตผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างใน กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาชอยอาภาภิรมย์ และชอยเสื่อใหญ่อุทิศ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาเมือง). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. คณะกรรมการควบคุม : ดร.โชคชัย สุทธาเวศ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีเพชร เลิศพิเชฐ.

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และระบบการจัดการธุรกิจมอเตอร์ไซค์รับจ้าง สาเหตุของการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพการขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง และปัจจัยการก่อเกิดอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง รวมถึงวิถีชีวิตของผู้มีอาชีพขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง

การเก็บข้อมูลใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้ประกอบกับข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บจากผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างและผู้ให้บริการจำนวนหนึ่งของวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่ทำการศึกษานี้รวม 2 วัน ได้แก่ วินมอเตอร์ไซค์รับจ้างชอยอาภาภิรมย์ และวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างชอยเสื่อใหญ่อุทิศ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสนทนากลุ่มแบบไม่เป็นทางการกับผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง และได้เข้าร่วมเป็นผู้ประกอบอาชีพขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างด้วยตนเอง

ผลการศึกษาได้ประเด็นสำคัญดังนี้

1) ธุรกิจมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ที่เป็นมาแต่เดิม จนกระทั่งก่อนเดือนพฤษภาคม 2546 มีเอกชนเจ้าของวินมอเตอร์ไซค์รับจ้าง เป็นผู้จัดตั้งวินและควบคุมดูแลด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องขออนุญาตจากบุคคลหรือหน่วยงานใด แต่นับตั้งแต่พฤษภาคม 2546 เป็นต้นมา ได้มีหน่วยงานของรัฐคือ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสถานีตำรวจนครบาลเป็นผู้ควบคุมดูแลวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2) สาเหตุของการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพการขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างพบว่าผู้ขับขี่ส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพนี้เหมาะกับผู้ที่มีความรู้ร้น้อย และเป็นอาชีพอิสระไม่มีผู้บังคับบัญชา

3) ปัจจัยการก่อเกิดอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างพบว่าปัจจัยต่างๆ ดังนี้คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมทำให้คนในชนบทต้องละทิ้งถิ่นฐานเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่ การขยายตัวของเมืองและความไม่เพียงพอของระบบขนส่งมวลชน และความล้มเหลวของระบบการศึกษา

4) วิถีชีวิตของผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง ส่วนใหญ่เป็นแรงงานย้ายถิ่น ต้องเช่าอาศัยอยู่อย่างลำพัง มีชีวิตที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน เสี่ยงต่อมลพิษทางอากาศ และที่อยู่ใกล้กับอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน ยาเสพติด

5) ข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้คือ หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรเร่งดำเนินการกำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเข้ามาควบคุมดูแลอย่างจริงจัง นอกจากนี้รัฐบาล ควรขยายการศึกษาไปสู่ชนบทให้ทั่วถึงและเพียงพอ และจัดฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในชนบทมีโอกาสเลือกอาชีพได้มากยิ่งขึ้น

Santhan Homnan. (2005). The Career and way of life of the hireling motorcycle driver in Bangkok Metropolitan area : In the case of soi Arpapirom and soi Sueyai-Utid. Master Thesis, M.A. (Urban Research and Development). Bangkok : Graduate School, Chandrakasem Rajabhat University. Advisor Committee : Dr.Chockchai Suthaves, Asst. Prof.Sripetch Lertphichet.

The objectives of this research is to study the situation and management of hired motorcycling business, reasons for entering hired motorcyclists, origin of this career and life of the motorcyclists.

The researcher used both primary and secondary data collection from two hired motorcyclists groups and their clients located at Soi Aphapirom and at Soi Suea Yai Utit. The researcher also conducted participatory observation and informal group discussions as well as tried the career himself.

The results of the study are :

1. Hired motorcycling businesses in Bangkok was set up and managed by private owners with no need of permission from the authority. Until May 2003, the business has become supervised by Bangkok Metropolitan Authority and police stations in each area.
2. Most of the sampled motor cyclists entered this career because of low education and self – employed.
3. The factors originating this career were socioeconomic changes driving rural people migrated to the cities like Bangkok, expansion of urban area, insufficient mass trnsnit capacity and failure of education system.
4. This research recommended that the relevant authorities of Bangkok should be more active in setting up and implementing regulations concerning this career. Also, the government should provide suffcient educationand occupational training for rural people in order that they will have more career choices.